

- 198 prípade sme vám veľmi vďační. Žiadame vás o úzku spoluprácu so Zdenou. Informujte Zdenu ihneď o obsahu všetkých tlg. nami predaných stanici Oto.

Pavel.

SÚA Praha. b S 40-3/94. Zprávy odoslané Otovi. Fotokópia odpisu písaného na stroji.

64

1944, máj 16. [Slovensko.] — Zpráva styčného a zpravodajského dôstojníka kpt. J. Krátkeho o niektorých otázkach protifašistického hnutia na Slovensku, zaslaná čs. zpravodajským orgánom v Londýne.¹

VI 051612/44

Politické strany vyjma komunisty a vojenské vedení se staví proti všem organizovaným sabotážním akcím. (25. 4.)

VI 051613/44

Ve většině měst i obcí se tvoří dvojí národní výbory. Výbor Šrobárovci-Ursíny, komunisté separátně. Bude těžké utvořit centrální předsednictvo národních výborů, které by jedině mohlo tyto difference stranické a osobní zámjy odstranit.

VI 051614/44

Sdělte, zda souhlasí: Pplk. Ivan Bogojamov byl prý shozen jako parašutista na Liptovské hole. Prý je z moskevského centra s úkolem organizovat vojenský odboj na středním Slovensku. Hledá spojení se mnou.²

[Zdena]

SÚA Praha. Ch 37-91-29/8. Záznam dešifrovaných došlých depeši. Strojopisný priepis.

65

1944, máj 18. [Slovensko.] — Hlásenie čs. zpravodajského dôverníka o niektorých otázkach a osobnostiach odbojového hnutia na Slovensku zaslané čs. zpravodajskej službe v Londýne.¹

⟨Ursíny ustavuje nereprezentatívny NV bez Šrobárovcov a splnomocnených komunistov — podpor. sidorov. hodžov. kolaborantmi. Nekompromisní Českoslová-

¹ Dátum určený podľa šifier rádiogramov. Zprávy nie sú podpísané, podľa skratky rádiostanice (VI — „Vít“) a podľa obsahu zpráv usudzujeme jednoznačne na Krátkeho.

² K otázke pplk. Bogojamova (príp. Bogojanova) viď ďalej dokument čís. 74.

¹ K autorstvu tohto rádiogramu sa hlási čs. zpravodajský dôverník (Hela — Špáta — Spitzer) v zpráve, ktorá bola odoslaná v septembri 1944 z Istanbulu do Londýna (viď dokument čís. 259.)

ci týmito terorizovaní)² a komunisti znechutení rozporom Ur. Šr. robia vlastnú akciu. Zdena v zajatí Hódžovcov. Golian dobrý. Talský a Imro alibisti. Krycie meno Šrobára Perun, Golian je Ley.

199

SÚA Praha. b S 40-3. Zprávy od Otu. Fotokópia odpisu písaného na stroji.

66

1944, máj 18. [Slovensko.] — Zpráva styčného a zpravodajského dôstojníka kpt. J. Krátkeho o stave jednotlivých politických skupín protifašistického odboja na Slovensku s požiadavkou vymenovať pplk. J. Goliana za veliteľa ilegálneho vojenského ústredia, zaslaná rádio-telegraficky čs. zpravodajskej službe v Londýne.

VI 051823/44

Určete Goliana ihneď veliteľom NV,¹ aby se mohl organizovať štáb, ďalej, aby bola zajištená spolupráce medzi vojenskými skupinami Imro—Talský—Vesel a Urban.

VI 051824/44

Vojenské vedenie žadá ihneď radiospojenie s čs. vojenským velením na ruské frontě. Možno-li, rýchle odpoveď.

VI 051825/44

Politické zpracovanie obyvateľstva rýchle pokračuje. Dobré výsledky skupiny Šrobár. Založila už asi 800 miestnych výborů.

Strana sociálne demokratická má zatiaľ malý počet stoupenců.

Strana komunistická je silná, jednotná, organizovaná od konferencie Beneš—Stalin.²

SÚA Praha. Ch 37-91-29/11—12. Záznam dešifrovaných došlých depeší. Strojopisný priepis.

a v ktorej aj vysvetľuje okolnosti, ktoré ho viedli k odoslaniu takejto zprávy. Rádiogram z mája reprodukuje v septembrovej zpráve takto: „Ursíny ustavil nereprezentatívni Národní výbor bez šrobárovců a zplnomocněných komunistů, za podpory hodžovských a sidorovských kolaborantů. Komunisté, znechucení sporem Ursíny—Šrobár, organizují vlastní akci. Zdena v zajetí hodžovců. Golian dobrý. Imro, Talský alibisté.”

Zpráva je, pravda, dezinformatívna a ukazuje, ako zle ľudia prichádzajúci z Londýna rozumeli procesom prebiehajúcim vnútri rezistenčného hnutia na Slovensku. — Zdenou sa rozumie zpravodajský a styčný dôstojník kpt. J. Krátký.

² Časť rádiogramu označená (<) je doložená tiež ako odpis intimátu čs. MNO v Londýne č. 230 taj. II. odbor 1944 z 20. 5. 1944, a to v nasledujúcom znení: „Ursíny ustavuje nereprezentatívni Národní výbory bez šrobárovců a zplnomocněných komunistů. Podporování Sidorovými a Hodžovými kolaboranty. Nekompromisní Čechoslováci jsou těmito terorizováni.” (SÚA Praha, b S 436-1/142.)

¹ Medzitým už bol Golian oficiálne menovaný, porov. pozn. čís. 1 k dokumentu čís. 61 z 12. 5. 1944.

² Podobnú zprávu nachádzame v intimáte II. odboru čs. MNO v Londýne, č. 208 taj. z 11. 5. 1944, v ktorom sa oznamuje: „Politické zpracovanie obyvateľstva rýchle pokračuje a má dobré výsledky. Šrobárova skupina ustavila již asi 420 miestnych Národních výborů. Strana soc. demokratická má zatiaľ malý počet stoupenců. Strana komunistická je silná, jednotná, organizovaná IXNVOGEODE (?) Beneš—Stalin.” (SÚA Praha. A 1-50-6-3/30—31.)

Hodnotenie šrobárovských národných výborov vid' dokument čís. 576 z 5. 2. 1945.